

Internrevisionsrapport 2016-JKE-002 Nyckelviken

2017-01-25

Från:

Katja Karlsson - Internrevisor, Juridik- och kanslienheten

Till:

Lena Dahlstedt - Stadsdirektör

Dag Björklund - Trafik- och fastighetsdirektör

Innehållsförteckning

I	Uppdrag, syfte och metod	3
1.1	Begränsningar	3
2	Sammanfattning	3
3	Inledning	4
4	Granskningsresultat	5
4 . I	Dokumentation gällande Nyckelviken bör ses över	5
4.2	Gemensam verksamhetsbeskrivning för hela Nyckelviken behöver upprättas	5
4.3	Uppdragsbeskrivningar behöver ses över	
4.4	Avtal och tillstånd behöver ses över	
4.5	Verksamhetsuppföljning behöver förstärkas	7
4.6	Tillgänglighetslösningar behöver förstärkas	7
4.6. l	Trafiklösningar	7
4.6.2	Information	8
4.7	Betallösningar behöver ses över	8
4.8	Arbetsmiljö	8
4.8. I	Ensamarbete	9
4.8.2	Säkerhetsgenomgång	9
4.9	Verksamhetsspecifika frågeställningar	9
4.9.I	"Söndagsridningen"	9
4.9.2	Hästuthyrning, Lilla lantbruksskolan, 4H-verksamhet och Växthusets förskoleverksamhet	10
4.9.3	Nyckelvikens Hälsoträdgård i Orangeriet	10
4.9.4	Kassaregister gällande Växthuset	1 1
4.9.5	Besökstoaletter	
4.9.6	Försäljning av blommor	11
4.9.7	Äppelskörden	11
4.9.8	TV-produktioner och filminspelningar	12

I Uppdrag, syfte och metod

Internrevision har gjort en genomgång av de olika kommunala verksamheter som bedrivs i naturreservatet Nyckelviken. Syftet har varit att kartlägga vilka utmaningar som behöver tas i beaktande för att kunna vidareutveckla Nyckelvikens verksamheter och kunna bemöta de framtida behoven under ordnade former.

Noteras att en del av synpunkter som redovisas i revisionsrapporten har redan enligt personalen påtalats enhets- och gruppchefernas kännedom. Internrevisionen har dock valt att redovisa alla synpunkter som togs upp under revisionens gång för att kunna redovisa en helhetsbild gällande aktuella synpunkter och förbättringsförslag från medarbetarna och för att stödja att erforderliga åtgärder kan vidtas.

Granskningen täcker även dokumentationsbehov gällande ansvar, skyldigheter och styrning av Nyckelvikens verksamheter. Internrevisionen har föreslagit kontroller för uppföljning och styrning av Nyckelvikens verksamheter för att säkerställa ändamålsenlighet och effektivitet enligt de av kommunen politiskt åsatta riktlinjerna (Dnr KFKS 2016/429, § 292).

Granskningen har genomförts via studier av för granskningen relevant dokumentation och genom intervjuer.

I.I Begränsningar

Ingen detaljerad beskrivning av Nyckelvikens olika verksamheter kommer att redovisas i denna rapport. Det framgår från tjänsteskrivelsen i ärendet "KFKS 2016-429 Program för utvecklingen av naturreservaten Velamsund och Nyckelviken" daterad den 7 september 2016, att en sådan kartläggning redan gjorts av kommunens tjänstemän under vintern 2015/2016 där det framgår vilka verksamheter som bedrivs i Nyckelviken och av vilka aktörer.

2 Sammanfattning

Kommunfullmäktige har den 14 november 2016 (§ 292) antagit ett program för utveckling av naturreservaten Nyckelviken och Velamsund då "behovet för ett samordnat grepp har ökat och många har uttryckt behovet av en bättre samordning och uppföljning av helheten inom de båda områdena" (Dnr KFKS 2016/429). Programmet baseras på fyra övergripande perspektiv: helhet, tillgänglighet, utbud och barnperspektiv.

Internrevisionens uppfattning är att en förutsättning för att kunna leva upp till det antaga utvecklingsprogrammet (Dnr KFKS 2016/429, § 292) är att få till ett gemensamt, kommunövergripande sätt för att styra och utveckla verksamheterna. Detta gäller såväl resursmässigt som organisations- och styrmässigt, där alla kommunens enheter, verksamhetsdelar och aktörer bör ha nära samarbete. Det finns inga specifika ekonomiska medel avsatta just för utvecklingsändamål utan

resurstillsättningar, ekonomiska satsningar och investeringar är tänkta att hanteras och prövas i den ordinarie årliga budgetprocessen: "Insatserna ska ske inom ramen för vid var tid gällande skötselföreskrifter och den för varje kommunal verksamhet beslutade budgeten ("Program för utvecklingen av naturreservaten Velamsund och Nyckelviken" daterad den 7 september 2016, Dnr KFKS 2016/429).

Det bör säkerställas att "ordning och reda frågor" kommer att hanteras på ett korrekt och strukturerat sätt framöver. Efter att Nyckelvikens verksamhetsbeskrivning har sammanställts, rekommenderar internrevisionen att den nuvarande avtalsstrukturen gällande Nyckelviken ses över. Avtalen ska harmoniseras och de ska reglera ansvar och roller mellan de olika aktörerna som verkar i Nyckelviken. Förutsättningarna mellan parterna ska formaliseras, dokumenteras och tillgängliggöras på ett strukturerat sätt.

Lämpliga interna kontroller och avrapporterings- och uppföljningsrutiner bör införas för att säkerställa att verksamheterna styrs och utvecklas i linje med de politiska intentionerna och efterfrågan från medborgarna.

Internrevision rekommenderar att det även ses över vilka möjligheter det finns för att underlätta och strukturera informationsflöden, såväl mot allmänheten gällande aktiviteter Nyckelviken erbjuder som inom kommunen när det gäller styrning, ledning och samarbete mellan alla olika aktörer som är verksamma i Nyckelviken.

3 Inledning

Nyckelviken erbjuder en unik kulturhistorisk miljö där välskötta stadsnära naturoch friluftsområden och trädgårdar är tillgängliga för allmänheten i rekreationssyfte. Det ordnas många olika aktiviteter, arrangemang och verksamheter som drivs huvudsakligen av kommunen i samarbete med olika aktörer som Hembygdsföreningen. Många av de populäraste aktiviteterna riktar sig till barn och barnfamiljer, som exempelvis lilla lantbruksskolan och ridverksamheten och är mycket eftertraktade.

Idag består den kommunala verksamheten i Nyckelviken av följande delar (specifikation sammanställts enligt trafik- och fastighetsdirektörens önskemål):

- Ett naturreservat inklusive all markskötsel, djurhållning och jordbruk.
- Övrig kommunal verksamhet: kommunen bedriver verksamhet i Nyckelviken genom produktionsområdena välfärd samhällsservice och välfärd skola.
- Ett växthus inklusive visningsträdgård för planering och uppdrivning av kommunens utplanteringsväxter (skötseln av den offentliga miljön).
- Besöksmålen i form av Nyckelvikens olika aktiviteter och arrangemang som exempelvis midsommarfirandet, julmarknaden, Nyckelvikens dag och lilla lantbruksskolan.

Nyckelvikens verksamheter kräver olika kompetenser, såväl arbetsinsatsmässigt som styr- och ledningsmässigt vilket säkerställts genom att verksamheterna bedrivs av olika enheter inom kommunen. Växthuset och visningsträdgården exempelvis bedrivs av enheten för drift och förvaltning då aktiviteterna huvudsakligen handlar om gestaltning, planering och uppföljning av kommunens blomsterprogram på parkmark, medan verksamheten i Hälsotrådgården bedrivs av välfärd samhällsservice.

4 Granskningsresultat

4.1 Dokumentation gällande Nyckelviken bör ses över

Internrevisionen har tagit del av ett antal dokument där de olika verksamheterna i Nyckelviken beskrivits i varierande detaligrad och olika format. Det finns exempelvis ett styrdokument som heter "Nyckelviken Naturvårdsområde i Nacka kommun" från 1980/90-talet där kommunen dokumenterat utförligt bland annat föreskrifter för naturvårdsområdet, skötselområden och anordningar för rekreation och friluftsliv. Ett senare dokument (Drift och underhåll Nyckelviken) från 2014/2015, skrivet av en av Nyckelvikens anställd, beskriver vilka uppgifter som finns specifikt avseende drift och underhåll av Stora Nyckelvikens naturreservat t.ex. vinterunderhåll av vägar, hur jordbruket ska bedrivas, slybekämpning och skogsvård, underhåll av maskiner och verktyg, personlig utrustning, telefontider etc. Det finns också övergripande dokumentation gällande aktiviteter i Nyckelvikens trädgård inklusive Hälsoträdgård och Växthuset som internrevisionen tagit del av. En kartläggning har gjorts av kommunens tjänstemän under vintern 2015/2016 över vilka verksamheter som bedrivs i Nyckelviken och vilka aktörer som är kopplade till dessa, vilket framgår från tjänsteskrivelsen "Program för utvecklingen av naturreservaten Velamsund och Nyckelviken" daterad den 7 september 2016 (Dnr KFKS 2016/429).

Internrevisionen rekommenderar att all befintlig dokumentation ses över där Nyckelvikens verksamheter beskrivs och uppdateras vid behov så att informationen motsvarar dagens förutsättningar. I den mån det bedöms rimligt, bör dokumentationen även harmoniseras utseendemässig i enlighet med Nackas dokumentationsmallar. Det bör införas rutiner för att kunna säkerställa att innehållet vid varje tillfälle är korrekt och att dokumenten förvaras på ett strukturerat sätt för att säkerställa åtkomsten vid behov.

4.2 Gemensam verksamhetsbeskrivning för hela Nyckelviken behöver upprättas

Internrevisionen rekommenderar att det görs en ändamålsenlighetsanalys gällande Nyckelvikens nuvarande verksamheter och aktiveter. Detta för att kunna säkerställa att alla förekommande verksamheter och aktiviteter ligger i linje med det antagna utvecklingsprogrammet (Dnr KFKS 2016/429, § 292). Det bör framgå vilka verksamheter och aktiviteter som ska drivas i Nyckelviken, hur dessa ska

drivas och utvecklas samt hur det säkerställs att Nyckelviken i sin helhet styrs och utvecklas i linje med det antagna programmet och efterfrågan från medborgarna.

Internrevisionen anser att verksamhetsbeskrivningen bör innehålla en specifikation på hur mycket de olika verksamheterna och arrangemangen förväntas kosta och varifrån utgifterna består av, för att underlätta verksamhetsuppföljning och styrning. Det behöver även utredas och dokumenteras om kommunen ska stödja arrangemangen ekonomiskt (t.ex. föreningsbidrag eller marknadsföring) och i så fall bör det finnas beslut på hur stödet ska utformas, hanteras, finansieras och följas upp.

I en tjänsteskrivelse "Utveckling för verksamheter inom naturreservaten Velamsund och Nyckelviken" till kommunstyrelsen per den 18 maj 2016 (KFKS 2016-429) framgår det att det behövs "en tydlig kommunintern koordination av vad som sker i reservaten och vem som är kontaktperson med externa aktörer eller ansvarig för kommunal verksamhet som bedrivs där". Vidare konstateras att det "bör avsättas resurs för att praktisk samordna aktiviteter och kommunicera inom kommunen, med alla aktörer i områdena och med allmänhet/besökare". Internrevisionen noterar att i så fall ska en tydlig uppdragsbeskrivning tas fram och resursfrågan ska hanteras och prövas i den ordinarie årliga budgetprocessen.

Djuren och växter exempelvis kräver daglig skötsel och därför rekommenderar internrevisionen att det ska upprättas en kontinuitetsplan som säkerställer att det finns stöd och rutiner för att motverka olika typer av avbrott som kan få en oönskad påverkan på verksamheten, exempelvis vid sjukdomsfall.

4.3 Uppdragsbeskrivningar behöver ses över

Uppdragsbeskrivningar för Nyckelvikens personal och alla andra intressenter och aktörer (inklusive välfärd skola och välfärd samhällsservice) bör ses över. Arbetsuppgifter, roller och ansvarsområden ska framgå tydligt och det bör framgå vilka samarbetsformer som behövs för att uppdragen ska kunna genomföras på bästa möjliga sätt. Förutsättningar för att kunna anlita extra resurser vid behov ska dokumenteras. Uppdragsbeskrivningar bör förvaras och tillgängliggöras så att alla aktörer kan ta del av dessa.

Att alla arbetsuppgifter och ansvarsområden är dokumenterade är avgörande i att kunna minska personberoendet och kunna garantera hög kvalitet och verksamhetens kontinuitet vid förändringar i organisations- och ansvarsstrukturer eller hos personal och andra intressenter verksamma i Nyckelviken.

Internrevisionen noterar att ifall det skulle framgå från kartläggningen att det finns behov av att förstärka Nyckelvikens resurser i form av exempelvis nyanställningar, ska resursbehovet hanteras och prövas i den ordinarie budgetprocessen av kommunfullmäktige.

4.4 Avtal och tillstånd behöver ses över

Det framgår följande av en tjänsteskrivelse KFKS 2016-429 i ärendet "Program för utvecklingen av naturreservaten Velamsund och Nyckelviken": "Med åren har ett 75-tal avtal och överenskommelser av olika slag träffats som rör områdena och där kommunen är part i någon form. Därtill finns många drivande individer som verkar kraftfullt utifrån sin egen verksamhet".

Internrevision rekommenderar att de nuvarande avtalen gällande Nyckelviken ses över. Avtalen behöver harmoniseras, formaliseras och de ska reglera ansvar och roller mellan de olika aktörerna som verkar i Nyckelviken. Avtalen ska förvaras på ett strukturerat sätt för att garantera åtkomsten.

Enligt Jordbruksverkets definition nedan räknas Nyckelvikens verksamhet som djurpark: "Alla som visar djur för allmänheten minst sju dagar på ett år räknas som djurpark. Reglerna gäller alltså inte bara det man i dagligt tal kallar för djurpark, utan omfattar också exempelvis restauranger, stadsparker och 4H-gårdar som visar djur".

Nyckelviken har den 14 juni 1996 fått Jordbruksverkets "godkännande av anläggning avsedda för offentlig förevisning av ko, får, häst, höns, gris och kanin vid Nyckelviken" tillsammans med en "dispens från kravet på zoolog vid anläggning avsedd för offentlig förevisning av diverse lantbruksdjur vid Nyckelviken". Noteras att dispensen är villkorad och gäller endast så länge som Bengt Söderqvist är ansvarig för djurhållningen. Kommunen ska ha en rutin som säkerställer att tillståndet i sin helhet gäller även i fall någon annan än Bengt Söderqvist ansvarar för djurhållningen för att motverka en oönskad påverkan på verksamheten. Rekommenderas att tillstånden ska förvaras på ett strukturerat sätt så att åtkomsten säkerställs vid behov.

4.5 Verksamhetsuppföljning behöver förstärkas

Det behövs dokumenterade former och rutiner för hur verksamheter ska följas upp gemensamt för att säkerställa att hela Nyckelviken styrs och utvecklas i linje med de politiska besluten och efterfrågan från medborgarna. Lämpliga interna kontroller för ändamålet bör implementeras och Nyckelvikens olika arrangemang och aktiviteter bör särredovisas per faktiska kostnader för att underlätta uppföljning och ändamålsenlighetsbedömningar.

4.6 Tillgänglighetslösningar behöver förstärkas

4.6.1 Trafiklösningar

Enligt det antagna programmet (Dnr KFKS 2016/429, § 292) ska Nyckelviken "vara välkomnande" och tillgänglig för alla oavsett transportmedel, med barnens perspektiv i fokus.

Noteras att det enligt personalen finns ett välorganiserat och välfungerande sätt att hantera såväl biltrafik som parkeringssituationen i samband med de stora arrangemangen som julmarknad och vid högtidsfiranden som t.ex. midsommar eller valborg, då besökarantalet kan ligga som högst mellan 6 000 - 8 000 personer. Efterlyses dock av personalen att det finns behov av att se över trafiklösningar rent generellt när det handlar om "vanliga helger". Enligt personalen finns det ett förslag på hur man skulle kunna hantera problematiken.

Rekommenderas att trafiksituationen i Nyckelviken bör kartläggas i samband med utvecklingsarbetet. I den mån det bedöms rimligt, bör åtgärderna koordineras i samarbete med kommunens andra verksamheter för att kunna samordnas och utvecklas i linje med de pågående stadsutvecklingsprojekten i Nacka.

4.6.2 Information

Det bör kartläggas vilka behov det finns för att underlätta, samordna och strukturera informationsspridning gällande Nyckelviken. Detta gäller såväl mot allmänheten avseende de olika aktiviteterna Nyckelviken erbjuder, som inom kommunen när det gäller styrning och ledning och kommunikation mellan aktörerna som är verksamma i Nyckelviken. Gällande intern kommunikation, finns det exempelvis möjlighet att skapa en gemensam samarbetsyta i "Outlook Groups" där man bland annat kan samla alla viktiga handlingar, ha en gemensam kalender, lämna synpunkter och föra anteckningar som gruppmedlemmarna har tillgång till.

För att underlätta och förenkla kommunikationen kring ansvarsfrågor och lednings- och styrinsatserna, bör det upprättas ett organisationsschema som innehåller ansvarsområden och rapporteringsvägar.

4.7 Betallösningar behöver ses över

Det finns ett behov av att se över vilka betallösningar som kan erbjudas i samband med Nyckelvikens och Växthuset olika aktiviteter och verksamheter. Möjligheten för att kunna avskaffa kontanthanteringen bör redas ut. Därmed skulle tidskrävande och omständliga arbetsmoment försvinna som har med kontanthantering och kontantleveranserna att göra. Det ligger dessutom en säkerhetsrisk i att förvara kontanter i Nyckelviken med tanke på geografin.

4.8 Arbetsmiljö

Enligt arbetsmiljölagen (2 a §) är arbetsgivaren skyldig att kartlägga risker och "systematiskt planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att arbetsmiljön uppfyller föreskrivna krav på en god arbetsmiljö". Vidare ställs krav på att arbetsmiljön och de upprättade handlingsplanerna dokumenteras "i den utsträckning verksamheten kräver".

4.8.1 Ensamarbete

Förekommande former av regelbundet ensamarbete (inklusive jour) bör kartläggas och dokumenteras i syfte att upprätta nödvändig dokumentation och instruktioner om det arbete som ska utföras. Dokumentationen bör täcka utöver själva utförandet även planering, riskbedömning och lämpliga skyddsåtgärder för att minska personberoendet och underlätta en möjlig introduktion vid överlämnandet av arbetsuppgifter till en annan part.

4.8.2 Säkerhetsgenomgång

Under platsbesöket diskuterades bland annat behovet av att ha bättre belysning och möjligtvis även kameraövervakning gällande Stora Nyckelviken. På helgerna finns väktare på plats i Nyckelviken vid personalens ankomst (öppning) och vid avslut för dagen (stängning) då det funnits vissa situationer där personalen behövt hantera hotfulla och aggressiva besökare. Enligt personalen bör det redas ut om inte det finns behov av att utöka väktarinsatserna ytterligare exempelvis i form av rondering på sena kvällar och nätterna. Det finns många besökare i Nyckelviken som stannar kvar efter stängning, speciellt under sommarhalvåret.

Internrevisionen rekommenderar att det genomförs en säkerhetsgenomgång för att kartlägga vilka säkerhetsrisker det finns och hur dessa risker ska förebyggas och åtgärdas. Frågan som bör redas ut relativt omgående är om de nuvarande rutinerna gällande befintliga personlarm är tillräckliga för Växthusets personal.

4.9 Verksamhetsspecifika frågeställningar

Nedan följer en specifikation på ett antal frågeställningar kring de mest populära aktiviteterna som kommunen bör ta ställning till och hitta en långsiktig och hållbar lösning i samband med verksamhetsplaneringen.

4.9.1 "Söndagsridningen"

Enligt personalen har efterfrågan på ledarledd ponnyridning varit så stor att verksamheten under hösten 2016 utökades till att även kunna erbjuda ridning på lördagar. "Ledandet" tas hand om ungdomar med ridintresse, där ersättningen består av pengarna som allmänheten betalar för ridningen. Noteras att det finns en annan lösning som gäller under Nyckelvikens arrangemang (förutom valborg), vid dessa tillfällen timavlönas hästledarna. Det bör redas ut vilka anställnings- och ersättningsformer som är lämpliga för ungdomarna som hjälper till med verksamheten vid olika tillfällen.

Personalen tog upp en frågeställning som bör redas ut i samband med punkt 4.7 "Betallösningar behöver ses över": Allmänheten har haft möjlighet att kunna betala för ponnyridning via Swish som är knytet till ett konto som tillhör en av Nyckelvikens anställda. Bokföring av transaktionerna har retts ut i efterhand.

Det finns behov av att formalisera och dokumentera denna verksamhet på ett korrekt sätt. Kommunen bör reda ut vilka resurser som behövs för att kunna driva verksamheten på det sättet och i den omfattningen som kommunen önskar. Internrevisionen rekommenderar att det ska redas ut och dokumenteras hur prissättningen ska se ut och i vilken form ersättningarna ska betalas ut. Noteras gällande avgifter att det krävs ett kommunfullmäktigebeslut där taxan ska fastställas (alternativt ansvarig nämnd om avgifterna bedöms som "små").

4.9.2 Hästuthyrning, Lilla lantbruksskolan, 4H-verksamhet och Växthusets förskoleverksamhet

Alla ovannämnda verksamheter är mycket populära och enligt Nyckelvikens personal är efterfrågan mycket stor där barn och barnfamiljer är de största kundgrupperna och det finns potential att utveckla verksamheterna ytterligare.

Exempelvis hade Lilla lantbruksskolan cirka 250 barn som deltog verksamheten under 2016 och hittills har 5 000 barn kunnat delta verksamheten enligt Nyckelvikens personal. Det finns förslag som tagits fram av Nyckelvikens personal, exempelvis hur verksamheten kan utvecklas för att kunna erbjudas även till lågstadieelever.

Internrevisionen rekommenderar att separata verksamhetsbeskrivningar upprättas för alla ovannämnda verksamheter där resursfrågan, planering, uppföljning, verksamhetstider och arbetsuppgifter med ansvar och roller ska formaliseras och dokumenteras. Det bör också redas ut och dokumenteras hur prissättningen ska se ut och i vilken form ersättningarna ska betalas ut. Noteras gällande avgifter att det krävs ett kommunfullmäktigebeslut där taxan ska fastställas (alternativt ansvarig nämnd om avgifterna bedöms som "små").

Under platsbesöket diskuterades även frågan om inte det fanns fördelar i att se över vilka möjligheter det finns för att ha ett visst samarbete med Velamsund för att kunna stödja varandra i att utveckla verksamheterna där det finns gemensamma intressen.

4.9.3 Nyckelvikens Hälsoträdgård i Orangeriet

Nyckelvikens Hälsoträdgård i Orangeriet har som syfte att erbjuda ungdomar och vuxna som har någon form av arbetshinder som till exempel depression, stress, ångest eller neuropsykiatrisk diagnos, en möjlighet till rehabilitering, arbetsträning eller praktik i hälsofrämjande och stimulerande miljö.

Det finns ett behov av att formalisera och dokumentera verksamhetsvillkoren och samarbetsformer gällande verksamheter i Nyckelvikens trädgård för att undvika framtida tvister och oklarheter. Frågeställningar som togs upp under platsbesöket var exempelvis hur utnyttjanderätten på mark (rehabiliteringsträdgården) och byggnader ska se ut och vilka skyldigheter det ligger hos olika parter gällande återställandet av mark om verksamheten skulle läggs ner.

Det bör finnas dokumenterade verksamhets-, åtgärds-, och uppföljningsplaner för hur verksamheten ska drivas under ordnade former. Resurstilldelning, ansvar och roller bör definieras därefter. Rekommenderas att dokumentationen förvaras på ett strukturerat sätt så att åtkomsten säkerställs vid behov.

4.9.4 Kassaregister gällande Växthuset

Det måste redas ut om kraven som ställs i Skatteverkets föreskrifter (exempelvis SKVFS 2009:1) och kassaregisterlagen avseende bestämmelser om kassaregister ska tillämpas gällande Nyckelvikens verksamheter eller om undantaget från skyldigheten att använda kassaregister ska gälla dvs. principen om "obetydlig omfattning av försäljning av varor eller tjänster".

En frågeställning som kan redas ut omgående är om det är nödvändigt att kopior på kassarullar (utslagsoriginal skickas till redovisningsenheten) ska sparas. I dagsläget förvaras kopior i kassaskåpet i Växthuset.

4.9.5 Besökstoaletter

Personalen tog upp behovet av att ser över om Nyckelvikens besökstoaletter i sin nuvarande form håller tillräckligt bra standard med tanke på expansionsplanerna eller om det finns behov av att bygga exempelvis en separat byggnad för ändamålet istället för att ha toaletterna inbyggda i stallet.

4.9.6 Försäljning av blommor

Det kan hända vid några enstaka fall, exempelvis i samband med att rondeller byggs om i kommunen, att alla överkottsblommor inte kan eller hinner planteras i Nyckelvikens trädgård och då har man erbjudit besökare i Nyckelviken möjlighet att få köpa blommor som blivit över. Kommunen bör ta ställning till om överskottsblommorna ska kasseras eller om de kan säljas till allmänheten. Enligt personalen såldes "överskottsblommor" under 2016 för cirka 2 500 kronor och således kan det konstateras att det inte handlar om några ansenliga summor för kommunen.

Rutinen för att hantera överskottsblommor bör dokumenteras i vilket fall. Rekommenderas att dokumentationen förvaras på ett strukturerat sätt så att åtkomsten säkerställs vid behov.

Det bör även redas ut om det är lämpligt att Nacka kommun kan beställa blomsterarrangemang direkt från Nyckelvikens trädgård med tanke på att kommunen har en upphandlad leverantör för ändamålet.

4.9.7 Äppelskörden

Förutsättningarna bör redas ut och dokumenteras när det gäller hantering av äppelskörden som årligen tas hand om Växthusets personal. Frågeställningen

handlar om hur skörden ska tas hand om. Det bör redas ut ifall det är lämpligt att skörden får säljas till självkostnadspris eller i form av olika produkter (som must på Nyckelvikens julmarknad), ska medborgarna erbjudas självplock till självkostnadspris, ska skörden skänkas till skolor, äldreboende eller andra kommunala verksamheter eller om det finns andra sätt att ta hand om skörden.

Rutinen för att hantera äppelskörden bör dokumenteras i vilket fall. Rekommenderas att dokumentationen förvaras på ett strukturerat sätt så att åtkomsten säkerställs vid behov.

4.9.8 TV-produktioner och filminspelningar

Under fältarbetet diskuterades behovet av att se över hur olika TV-produktioner, filminspelningar och liknande aktiviteter i Nyckelviken hanteras. Det finns inga gemensamma riktlinjer som kan tillämpas i sammanhanget. Enligt tjänsteskrivelsen "Utveckling för verksamheter inom naturreservaten Velamsund och Nyckelviken" (KFKS 2016-429) daterad den 18 maj 2016, är filminspelningar och TV-produktioner tillåtna "så långt det inte hindrar generellt tillträde för allmänheten".

För att underlätta samarbetet och sätta gemensamma riktlinjer, rekommenderas att rutinerna kring filminspelningar och liknande verksamheter bör klargöras och formaliseras. Det bör exempelvis dokumenteras i detalj hur kommunens medgivande och eventuella konflikter ska hanteras. Även de ekonomiska förutsättningarna (prissättningen) bör ses över och formaliseras. Rekommenderas att dokumentationen förvaras på ett strukturerat sätt så att åtkomsten säkerställs vid behov.

Öppenhet och mångfald

Vi har förtroende och respekt för människors kunskap och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar

